

foregaaende Statsregnskaber, som det ikke er lykkedes at opnaa Godkjendelse for, var det dog maaske ikke umuligt, at Rigsdagen paa en eller anden Maade kunde opnaa Enighed. Thi det Regnskab, der er videst gaaende i Retning af at frembringe Uenighed, nemlig Statsregnskabet for 1877—1878, der jo knytter sig til den foreløbige Lov af 12te April 1877, er dog ikke gaaet saa vidt som det nu foreliggende. Efter Mindretallets Opfattelse er den ikke gaaet ud over de sædvanlige midlertidige Finantslove, og hvad begge Rigsdagens Afdelinger ere blevne enige om. Det er altsaa en provisorisk eller foreløbig Lov, der vel er videregaaende end foreløbig Lov af 12te Mai 1853, men dog ikke, skjønt Mindretallet, i Art forskjellig derfra, og hvad Statsregnskabet for 1881—82 angaar, da støtter det sig i sin Hovedsag paa Bevillinger, der vare vedtagne af Rigsdagen. Det forekommer mig, at det Statsregnskab, som vi nu behandle, hverten holder sig til de midlertidige Finantslove, som Rigsdagen i en Arrække har givet, og ei heller holder sig til de Bevillinger, der ere blevne vedtagne af Rigsdagen. Det er jo ganske mærkeligt at se — baade mærkeligt og maaske interessant, men ganske vist ikke glædeligt — den Udvikling, vi ere gaaede i med Hensyn til Opfattelsen af de foreløbige Finantslove, og jeg kan ikke andet end konstatere, efter paand i min Erindring baade at have gjenkaldt, hvad jeg har hørt om denne Sag i de ikke saa Aar, jeg har haft den Ære at have Sæde i Rigsdagen, og tillige at have indhentet Oplysning ved Gjennemlæsning, at efter Mindretallets Opfattelse staar det nuværende Ministerium paa et grundforskjelligt Standpunkt i sin Finantshusboldning fra den, man har havt, baade da man behandlede Grundloven og siden efter. Uden at komme ind paa vidtløftige Citater skal jeg blot frembringe et Par enkelte. Jeg tør vel tro, at Sagen er saa vel bekendt, og at den er saadan inde i Alles Bevidsthed, at man blot behøver at erindre derom, og jeg vil tilføie, at den er ikke alene indgaaet i, hvad man kalder almindelige Politikeres Bevidsthed i det Hele, men den er ved at komme ind i den store Befolknings Bevidsthed. Den almindelige Befolkning, i det Mindste en stor Del af den — jeg vil ikke sige Alle; thi saa vilde jeg sige for meget — men den store Befolkning har den samme Opfattelse, som jeg her udtaler, at Ministeriet i sin Grundlovsopfattelse staar paa et diametralt modsat Standpunkt af de tidligere Ministerier saavel som af den, vore Politikere i det Hele have staaet paa. For at bevise denne Paa-

stand behøver jeg kun, antager jeg, at frembringe et Par enkelte Citater.

Jeg vil saaledes henvise til hvad der blev sagt i den grundlovgivende Rigsdag af Spønne, og det paa Foranledning af et Forslag af den daværende Ordfører Krieger med Hensyn til de Paragrafer i Grundloven, der berørte Finantsloven. Udvalget havde nemlig stillet Forslag om, at Statterne ikke maatte opkræves uden udtrykkelig Bøtning af Rigsdagen. Dertil svarede den daværende Finantsminister Spønne: „Det Ministerium, som ikke kan faae de fornødne Statter bevilgede af Repræsentationen, vil blive nødt til at takke af, hvilket fremdeles vil være Tilfældet saa længe, indtil der kommer et Ministerium, der nyder denne Tillid af Repræsentationen“. Det er saa tydelige Ord, at de næppe kunne forlanges tydeligere, og i god Overensstemmelse dermed blev der ogsaa lært ved Universitetet, hvad man kan læse sig til i Statsretten, der er udgivet af Holck, i 2den Del, Side 121—23. Han opstiller det Spørgsmaal, om foreløbige Finantslove maa anses for at være i Overensstemmelse med Grundloven. Dertil svarer han: „Forfaavidt der er Spørgsmaal, om Finantsloven ikke retsgyldig kan udstedes som foreløbig Lov, maa dette Spørgsmaal uden Tvivl besvares benægtende“. Og han fremhæver da, at de Betingelser, som skulle være til Stede for en foreløbig Lovs Udstedelse ifølge den nuværende § 25 i Grundloven, ikke ere til Stede med Hensyn til den foreløbige Finantslov. Han udvikler da ogsaa udførligere siden, at dersom en foreløbig Finantslov kunde udstedes, saa vilde der i Virkeligheden ikke egentlig, ret vel kunne siges overhovedet at eksistere en konstitutionel Forsætning. Saaledes var Opfattelsen i den grundlovgivende Rigsdag, og saaledes var ogsaa Opfattelsen hos daværende Professor Holck, som siden er afgaaet ved Døden, og saaledes var den fremdeles, kan jeg gjerne sige, lige indtil den allerførste Tid. Som Grøtze for denne min Paastand skal jeg udtrykkelig fremhæve navnlig Artikler, skrevne af det nuværende ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Bloug); han har saa stærkt som Noget udtalt sig imod de provisoriske Finantsloves Tilstedelighed. Og jeg skal tage en anden Autoritet; jeg er saa meget mere berettiget dertil, som netop den Autoritet har været her i dette Thing. I Aulebning af en Betænkning om Statsrevisionens Beretning — det var i Aaret 1854—55 — udtalte den daværende Formand og Ordfører for det nævnte Udvalg, Orla Lehmann, at et Forsøg paa at erstatte en af Rigsdagen forfattet Finantslov ved en provisorisk Lov vilde være et re-